

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT LORTÅN": 1998-02-11
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT LORTÅN"
REGISTRUPPGI FTER "NATURRESERVAT LORTÅN"

GAGNEFS KOMMUN	SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och bygg- nadsnämnden	Sammanträdesdatum 1998-02-11

§ 29

BILDANDET AV NATURRESERVATET LORTÅN
(5 bilagor)

BESLUT

Miljö- och byggnadsnämnden förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) ett område, som avgränsas med innerkanten av en streckad linje på bifogad beslutskarta (bilaga 2), som naturreservat.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Naturreservatets namn skall vara Lortån.

Ändamålet med reservatet är att för framtiden bevara ett representativt skogsområde av brandrefugiekaraktär samt ge möjlighet till friluftsliv, rekreation och vetenskaplig forskning i en orörd natur. Naturliga processer i skogsmarken skall få ha sin gång och dana området mot ett urskogsliknande tillstånd.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 omtryckt 1987:939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning, såsom väg, vändplan eller P-plats,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsdiika,
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord, torv eller vass,
4. anlägga mark- eller luftledning,
5. anordna upplag,
6. röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
7. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar,
8. göra upp eld,
9. jaga på annan tid än 1/10 - 1/3. Jaga fågel samt bedriva jakt med fälla eller dylikt,
10. framföra fordon i terrängen,
11. tälta,
12. anlägga jaktpass, jaktorn e. d. samt hugga eller röja siktgator,
13. tillföra mineral, skogsgödsel eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna A 6-7 och A 13 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Frånsett föreskrifterna ovan får vid skadeangrepp som hotar närliggande skogsmark kemisk eller biologisk bekämpning användas om det kan ske utan risk för att syftet med reservatet skadas. Bekämpning skall i sådana fall utföras i samråd med skogsvårdsstyrelsen.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt, är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar eller vedsvampar,
3. fånga eller insamla djur,
4. framföra fordon som ex. cykel, terrängtraktor o.d.,
5. plantera för trakten främmande djur- eller växtart,
6. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
7. göra upp eld,
8. tälta,
9. medföra lös hund.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd fastställer skötselplanen bilaga 3, som reglerar naturvårdsförvaltningen.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Gagnefs naturvårdsfond.

MILJÖKONSEKVENSER AV RESERVATSBILDNINGEN

Förväntad utveckling

Vegetationen i reservatet kommer att ändras mot ett alltmer urskogsligt natursystem. Den flerskiktade skogen kommer att bestå, troligen kommer lövandelen att minska något. Mängden död ved kommer att öka vilket gynnar de nedbrytande organismerna.

Flora

Mängden vedsvampar och lavar förväntas att öka kraftigt i reservatet. Reservatet innehåller idag ett antal hotade arter, dessa kommer troligen att kunna etablera livskraftiga bestånd. Idag hotade arter av vedsvampar kommer att ges en möjlighet att kolonisera reservatet.

Fauna

De fåglar som är beroende av gamla träd och stående död ved för bobygge gynnas. De insekter som är beroende av gamla döende och döda träd samt lågor i olika stadier av nedbrytning kommer att gynnas. Den orörda skogen kan också bli en fristad för det större viltet och skogsfågel.

Insektsangrepp

Möjligen kommer den orörda skogen att kunna drabbas av angrepp från skadeinsekter som en följd av utebliven "skogsvård". Risk för spridning av skadeinsekter bedöms inte som stor då förutsättningarna för balans mellan skadeinsekter och predatorer på dessa finns.

Mark

Förbud mot skogsbruk i reservatet medför att det inte kommer att uppstå några skador på marken. Om den anlagda strövstigen blir livligt frekventerad kan förslitningsskador uppstå på denna.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motivering till beslutet

Det aktuella området utgör en för kommunen intressant naturtyp som påverkas negativt av annan markanvändning. Med nämnda föreskrifter och bifogad skötselplan (bilaga 3), säkerställs områdets sociala, estetiska och naturvetenskapliga värden.

Handläggning av ärendet

I samband med omarronderingen i Gagnefs socken väcktes förslag från Mellanskog om att undanta en del impedimentområden med stora naturvärden som reservat. Gagnefs kommun och Naturvårdsverket enades efter inventering av bl. a. Naturskyddsföreningen att bilda 12 reservat inom omarronderingsområdet. Gagnefs naturvårdsfond bildades för att samordna och skapa möjlighet för att finansiera reservatsbildningen. Naturvårdsfonden består av Naturskyddsföreningens Gagnefskrets, FriLuftsfrämjandet i Gagnef, kommunens naturvårdshandläggare, en representant för varje politiskt block samt ordförande från naturvårdsorganet. Reservatsplanerna har finansierats med hjälp av bidrag från Gagnefs kommun, Naturvårdsverket, EU:s LIFE-fond, olika fonder samt företag och privatpersoner. Sveriges riksdag har föreslagit att området skall ingå i det europeiska nätverket av reservat "Natura 2000". Ärendet handläggs av Gagnefs miljökontor som är naturvårdshandläggare i samråd med Gagnefs Naturvårdsfond.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Detta beslut har fattats av miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från skogsvårdsstyrelsen, länsstyrelsen, Gagnefs naturvårdsfond, Naturskyddsföreningens Gagnefskrets, FriLuftsfrämjandet i Gagnef, Räddningstjänsten i Gagnefs kommun, Gagnef-Mockfjärds jaktvårdskrets samt Dalarnas jaktvårdsförbund inhämtats.

Förslag till beslut har varit på remiss. Samtliga remissinstanser är positiva till bildande av reservat. Synpunkter på reservatsföreskrifterna har inkommit från olika föreningar.

Gagnef-Mockfjärds jaktvårdskrets vill inte ha några restriktioner på jakten. Dessa synpunkter har inte kunnat beaktas. Jakt på fågel skulle strida mot EU:s fågeldirektiv och en tidigareläggning av jakten skulle i alltför stor utsträckning störa det rörliga friluftslivet.

Gagnef-Mockfjärds fiskeförening har haft funderingar på fisket och möjligheten att förbättra ledplatser. Dessa synpunkter har inte beaktats då fisket inte har reglerats i någon föreskrift.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Fastighetsregister

Bilaga 3

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LORTÅN

Naturreservatet Lortån skall i största möjliga utsträckning lämnas för fri utveckling. Strövstigen i reservatet skall anläggas och skötas så att minsta möjliga ingrepp i naturen sker.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LORTÅN GAGNEFS KOMMUN

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA
(Se registeruppgifter)

2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslutet)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Reservatet består till största delen av en nordsluttning ner mot Lortån. Nordsluttningen ner mot ån medför att klimatet i skogen blir fuktigt vilket gynnar vedsvampar och lavar. Skogen är av blandad barrskogstyp med stor åldersspridning. Området nordost om vägen har många grova granlågor och ett flertal rödlistade arter av vedsvamp. Lortån hyser ett bestånd av öring och flodpärlmussla.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Lortån har fått sitt namn från ån som rinner genom reservatet. I reservatets östra del finns lämning från fäbodstugor.

3.3 Nuvarande markanvändning

Området består av hävdad skogsmark med stort inslag av död ved. Marken i området är infekterad av gran- och rotticka vilket medför att träden blir drabbade av röta. Den framtida skogen kommer p.g.a. den höga boniteten att bli grov och granen kommer troligen att förrötas vilket är mycket gynnsamt för ett stort antal vedsvampar. När de grova gamla träden tippar omkull skapas en luckighet i skogen som saknas vid hävdad skogsmark, en flerskiktad skog uppstår. Området kommer troligen inom en snar framtid att hysa ett antal rödlistade vedsvampar.

3.4 Tillgänglighet

Lortån är lätt tillgänglig från den skogsbilväg som passerar området i norr. Då marken i området bitvis är känsligt för slitage bör om möjligt besökare styras till strövstigen.

3.5 Anordningar för friluftslivet

En strövstig inom området skall anläggas med informationstavla.

3.6 Slitage- och störningskänslighet

Lortån är i de lägre partierna känsligt för slitage.

3.7 Källuppgifter

Lortån har blivit inventerat på vedsvampar och lavar, en inventering som visar på mycket höga naturvärden. Området har en mycket stor potential för att kunna koloniserats av ett stort

antal vedsvampar. Området inventerades översiktligt i samband med att området avsattes som reservat.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Att Lortån utvecklas mot ett urskogsliknande tillstånd såväl utseendemässigt samt vad gäller artsammansättning av fauna och flora.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Så få skötselåtgärder som möjligt skall vidtas då detta bedöms vara det bästa sättet att gynna önskad utveckling.

1.2.1 Hävd av skogsmarken

Hävd ska ske endast undantagsvis t. ex. för att hålla strövstigar framkomliga.

1.2.5.1 Faunavård

Faunavård får ske endast i undantagsfall och då endast efter samråd med naturvårdsförvaltaren.

1.2.5.2 Jakt

Jakt inom området är tillåten enligt gällande jakttabell med de inskränkningar som anges i beslut, A9.

1.2.5.4 Insektsangrepp

Om insektsangrepp förekommer och visar sig hota angränsande skog skall de åtgärder som då vidtas för att motverka detta medföra så litet ingrepp på reservatet som möjligt. Åtgärder mot insektsangrepp skall ske i samråd med skogsvårdsstyrelsen.

1.2.6 Floravård

För att underlätta för rödlistade vedsvampar att kolonisera området kan efter överenskommelse med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsens miljövårdsenhet vedsvampar inplanteras.

1.2.7 Märkning av reservatsgränser

Lortån märks enligt svensk standard SIS 031522.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Reservatet skall vara tillgängligt för allmänheten och allmänheten skall informeras om reservatet.

2.2 Riktlinjer och åtgärder.

Utgående från målsättningen med reservatet, att de skall vara tillgängliga för allmänheten bör besökare styras genom strövstig. Stigen skall markeras i terrängen och på informationstavlör.

2.2.1 Information

Där stigen startar vid Gästgi varbodarna skall en informationstavla placeras vid vändplan.

2.2.2 Leder och stigar

Strövstigen i reservatet utmärks genom färgmarkering och skyltning. Skötsel, dräning och röjning längs stigen bör ske med beaktande att ingreppet skall bli så litet som möjligt. Stigen får inte röjas till större bredd än 1 meter.

3 TILLSYN

Ansvaret för tillsynen och skötseln av reservatet ligger på Gagnefs Naturvårdsfond.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN
 Gagnefs naturvårdsfond bekostar tillsyn och förvaltningen av
 reservatet. Skötseln av strövstigen bekostas och utförs av
 naturskyddsföreningen.

GAGNEFS KOMMUN REGI STERUPPGIFTER Bi l a g a 4
 Miljökontoret 1998-02-02

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET LORTÅN

Namn:	Lortån
Kommun:	Gagnef
Socken:	Gagnef
Läge:	9 km rakt S Djurmoklack längs Bästenvägen på ömse sidor om ån från Båsten mot Borlänge
Kartblad:	Ekonomiska kartan 13512, 13513
Koordinater:	x=6706316, y=1464978
Gräns:	Se beslutskarta
Fastighet:	Myrholm 21:4 och Ytterbacka 17:16
Naturvårdsförvaltare:	Gagnefs naturvårdsfond
Markägare:	Gagnefs kommun
Nyttjanderätter:	Jaktarrende
Areal:	49 ha
Naturtyp (ha):	Gran- och tallskog
Landskapstyp:	Västlig taiga
Naturgeografisk region:	Sydlig boreala kuperade området
Skyddsmotiv:	Värdefull skog av naturskogstyp med skyddsvärda lavar och vedsvampar dispensabla, dispensabla samt för skogsmarken
Skyddsföreskrifter:	
Befintliga anläggning:	Inga
Planerade anläggning:	Informationstavla, strövstig
Skötselplan:	Föreskrifter och förvaltning i enlighet med beslut punkt D
Inventeringar:	Se punkt 3.6 i Skötselplan
Övriga dokument:	"
Litteraturhänvisning:	Ved och lavinventering, Karl "Charlie" Ekenberg 1994-95